

VALID: practice VARIation in Labour InDuction

Praktijkvariatie in de gezondheidszorg is een aanleiding om naar de kwaliteit van zorg te kijken. Praktijkvariatie kan gewenst zijn als die verklaard wordt door verschillen in gezondheidssituaties of in voorkeuren van patiënten. Maar praktijkvariatie kan ook duiden op over- of onder-behandeling. Ook in de geboortezorg is er sprake van praktijkvariatie. Zo verschilt het percentage inleidingen van de baring sterk tussen Verloskundige Samenwerkings Verbanden (VSV's). Inleiden van de baring neemt bovendien gestaag toe en in hoeverre dit leidt tot verbetering van perinatale en maternale uitkomsten is een blijvend onderwerp van discussie. Interessant aan praktijkvariatie bij inleidingen is dat zorgprofessionals vanuit alle echelons (1e en 2e lijn) betrokken zijn bij de besluitvorming met de zwangere vrouw.

Het VALID onderzoek richt zich op het in kaart brengen van praktijkvariatie in inleidingen tussen VSV's en de factoren die bijdragen aan deze variatie.

De VALID studie loopt van 2020 t/m 2024 en verloopt in vier fasen:

- 1) Landelijk analyse in de landelijke Perined database naar de variatie en een eventuele correlatie met maternale en perinatale uitkomsten (2020-2021).
- 2) Onderzoek in drie VSV's met lage en drie VSV's met hoge inleidingscijfers naar factoren die mogelijk de praktijkvariatie verklaren (2020-2023). Hierbij kijken we naar lokale protocollen/richtlijnen, we doen vragenlijstonderzoek bij cliënten en bij geboortezorgprofessionals en verrichten kwalitatieve (groeps-)interviews bij cliënten en zorgprofessionals. Ook onderzoeken we de indicaties voor inleidingen in een aantal dossiers.
- 3) Expertmeeting met deelnemende VSV's en deskundigen waarin we op basis van de resultaten uit fase 1 en 2 bespreken welke praktijkvariatie gewenst of ongewenst is en waarom. Op basis van de resultaten van de expertmeeting worden in de zes VSV's voorstellen voor kwaliteitsverbetering gedaan (2023-2024).
- 4) Kennissynthese: in deze fase worden alle resultaten gebundeld en wordt publicatie en disseminatie voorbereid. Een van de beoogde resultaten is een handleiding of toolkit voor VSV's om ongewenste praktijkvariatie te verminderen (2023-2024).

Doel onderzoek

In de VALID studie brengen we in kaart welke variatie er is in Nederland tussen regionale VSV's met betrekking tot het inleiden van de baring. Bij zes VSV's - met verschillende percentages inleidingen - onderzoeken we welke factoren bijdragen aan praktijkvariatie op verschillende niveaus, volgens het sociologische model van praktijkvariatie. In gezamenlijkheid met VSV's en landelijke experts bespreken we met elkaar welke praktijkvariatie ongewenst is. Op basis hiervan stellen we samen met de VSV's een plan van aanpak op voor het verminderen van ongewenste praktijkvariatie. We sluiten hierbij aan bij de bestaande kwaliteitscyclus van elke VSV. Resultaten vertalen we naar een (online) handleiding of toolkit voor het verminderen van ongewenste praktijkvariatie in de geboortezorg.

Resultaten

Fase 1 van de VALID studie bevestigt dat er in de periode 2016-2018 een grote variatie is in inleidingspercentages tussen VSV's. Bij vrouwen met een atermen eenlingzwangerschap in hoofdligging (NTSV group*) varieerde het percentage inleidingen van de baring van 14% tot 41%, met een gemiddelde van 24%.

* Nulliparous, Term, Singleton, Vertex

Bijdrage visie lectoraat

Onderzoek naar praktijkvariatie in de geboortezorg draagt bij aan het vormgeven van evidence-based, doelmatige, effectieve en cliënt-gerichte zorg. Het onderzoek geeft inzicht in de verschillende mechanismen die een rol spelen bij het ontstaan van praktijkvariatie en in welke mate o.a. het toepassen van evidence-based richtlijnen en gezamenlijke besluitvorming hierbij een rol spelen. De resultaten hiervan kunnen verloskundig zorgprofessionals ondersteunen in hun dagelijkse praktijkvoering. Het verminderen van ongewenste praktijkvariatie bij het inleiden van de baring sluit aan bij het concept 'Juiste Zorg Op de Juiste Plek': de zorg optimaliseren, onnodige zorg voorkomen en de zorg van professionals goed op elkaar afstemmen.

Lectoraat Midwifery Science
Het lectoraat Midwifery Science wil de fysiologische zwangerschap en geboorte bevorderen met als doel een gezonde start van een nieuw leven voor kinderen en hun ouders. Wij doen dit door het vormgeven en uitvoeren van interdisciplinaire projecten en onderzoek in samenwerking met verschillende partners en disciplines in de geboortezorg zoals verloskundigen, andere zorgverleners en (aanstaande) ouders.

Projectteam

prof. dr. Marianne Nieuwenhuijze (lector)
dr. Tamar van Haaren – ten Haken
dr. Pien Offerhaus
dr. Judit Keulen
prof. dr. Judith de Jong (Nivel / Universiteit Maastricht)
dr. Anne Brabers (Nivel)
Lianne Zondag MSc (promovenda)

Looptijd

2020 - 2024

Financiering

ZonMw

Contact

Tamar van Haaren-ten Haken
t.vanhaaren@av-m.nl

www.av-m.nl/lectoraat

Samenwerkingspartners

Nivel, VSV federatie, Stichting Zelfbewust Zwanger, ZonMw, LOQS, AmsterdamUMC, Perined

januari 2022